

LRDIS

We know

books

Jonas T. Bengtsson

Suz

Traducere din limba engleză de
Martin Zick

CARTEA ROMÂNEASCĂ

1

Suz doarme agitat, încurcată în cearșaf. E cât pe ce să cadă când dă să se ridice din pat. Își pune pantalonii de trening. Soneria se aude din nou. Se împiedică de ghetetele din hol și e cât pe ce să cadă. Afurisitele de ghetete.

Deschide ușa. În prag sunt doi polițiști. Unul mai tânăr și unul mai în vârstă. Cel mai în vârstă se numește Ivertssen. Suz nu l-a mai văzut de mult.

— A murit frate-meu? întrebă ea.

— Nu... Din câte știm, nu, zice polițistul tânăr.

— Nu am venit pentru Peter, zice Ivertssen. Am vrea să te întrebăm ceva.

— Și trebuie să răspund?

— Știi care sunt regulile, zice Ivertssen.

— Nu trebuie să răspund la căcaturile voastre, dar ați putea să mă luați pe sus la secție și să mă uitați șase ore în camera de interogatorii, să mă zgâiesc la pereți până-mi amorțește curul.

Ivertssen zâmbește.

— Da, cum ziceam, știi care sunt regulile.

— Am venit doar să discutăm puțin, spune tânărul.

S-ar zice că și-a imaginat alt mers al lucrurilor. Lui Suz aproape că îi pare rău de el. Aproape! L-a mai văzut, se învârtea prin parcare ca un pedofil. Parcă el e ăla care a ocupat fostul post al lui Ivertssen.

— Vreți să discutați?

— Da.

Tânărul polițist îi întinde mâna. Ea nu. El își retrage mâna, dar continuă să zâmbescă.

— Mă cheamă Robert, zice.

— Ia zi, Robert.

— Am putea intra o clipă?

Ivertssen nu face decât s-o privească. Nu mai trebuie să-i spună ceva, Suz cunoaște regulile. Ar putea să nu-i lase înăuntru, dar dacă vor să intre, o să intre. Nu au nevoie decât de *o bănuială rezonabilă*. Iar dacă se apucă să răscolească, trebuie să găsească ceva. Și întotdeauna găsești ceva în cartierul ăsta.

Le întoarce spatele și traversează holul fără să se uite în urmă. Îi aude trecând pragul. Ca vampirii care au fost invitați înăuntru și de acum înainte o să poată veni și pleca după cum au chef. Abia în clipa asta își amintește de cuțite. Are câteva. Unul de vânatoare, unul Bowie, pe care tocmai l-a ascuțit. E la vedere, pe măsuta de cafea. Nu știe exact ce zice legea. Da, știe că sunt interzise pe stradă. Au toate mai mult de șapte centimetri, lamă care se retrage în siguranță la adăpostul mânerului, iar unele pot fi folosite cu o singură mână. Da, cunoaște binișor legea, dar nu e sigură că se aplică și în apartament. Doar un cuțit mare în bucătărie. Ar trebui să știe chestiile astea, să cunoască legea, să cunoască regulile jocului. E proastă, o, ce proastă! Futu-i! se gândește, sperând că n-a zis-o cu voce tare. În ultima vreme a stat mai mult singură. Când ajunge în sufragerie își dă seama că s-ar putea ca marea ei problemă să nu fie cuțitele.

Scrumiera e plină de mucuri. Ai putea crede că sunt de la țigări rulate, dar mirosul e inconfundabil. Probabil întregul apartament miroase. Trebuie să pută a iarbă. Nici nu-și mai amintește când a aerisit ultima oară. E doar o întâmplare că pe măsută nu sunt foițele Rizla, folia de aluminiu și un bulgăre de iarbă. Aruncă o privire rapidă în jur. De fapt, putea fi mult mai rău și poate nici nu le pasă de hașiș. Ivertssen n-a dus pe nimeni la secție pentru o grămăjoară. Dacă ar fi fost așa, n-ar mai fi avut timp și de altceva.

Suz se afundă în canapeaua veche de piele. Ivertssen se așază în fotoliul jerpelit de vizavi. Tânărul polițist pe nume Robert

nu mai are unde să se așeze, așa că rămâne în picioare, dând impresia că nu știe ce caută acolo.

— Nu știam că mai lucrezi aici, îi zice ea lui Ivertssen, încercând să pară degajată.

— Nu, zice Ivertssen. Acum lucrez la brigada specială. Crimă organizată.

— Atunci m-ai prins. Conduc o rețea importantă de trafic cu droguri, din apartamentul meu de două camere.

— Da, te-am prins, în sfârșit, zice Ivertssen râzând, și începe și Suz să râdă.

Ivertssen se ocupa de prevenirea criminalității în cartier de când era ea mică. Era un fel de polițist care avea grijă ca băieții mai mari să nu se transforme din golani în criminali. I se păruse dintotdeauna un fel de șerif dintr-un western despre un orașel cu rată ridicată a criminalității.

— Așadar, ce căutați? întrebă ea.

— Eram la secția din Bellahøj dimineață. Robert mi-a cerut ajutorul. Vrea să vorbească ceva cu tine.

Robert își scoate un carnețel din geacă. Se uită la el de parcă lucrșorul ăla i-ar conferi prestață. Suz nu crede nicio clipă că o să reziste prea mult în cartier.

— Aseară, în jurul orei unsprezece, am primit un apel la secție. Un cetățean îngrijorat din clădirea de vizavi zicea că e cineva pe acoperiș, chiar pe margine. Ofițerul de serviciu a crezut că ar putea fi o încercare de sinucidere, așa că am trimis un echipaj, dar n-au găsit pe nimeni. Poate că persoana și-a pierdut curajul în ultima clipă.

— Și de ce mi-ar păsa mie de asta? întrebă Suz.

— Era chiar pe strada asta, iar descrierea persoanei ți se potrivește...

— Cum suna descrierea?

Robert se uită în carnețel, dă câteva pagini, ca și cum ar încerca să tragă de timp. Când în sfârșit pare gata să vorbească, intervine Ivertssen:

— Nu-l umili, Suz. Chiar vrei s-o spună?

— Ce să spună?

— A fost descris un puști de doișpe ani.

— Atunci de ce nu căutați puști de doișpe ani?

— Puștii de doișpe ani nu prea se gândesc la sinucidere. Sunt prea ocupați cu cidrul și cu pipăitul prin pauze.

Suz dă din cap. Are sens.

— Dar... dacă m-aș fi săturat de toate, de ce n-aș fi sărit din balcon? De ce să mă cațăr pe acoperiș? Nu e închisă ușa de acces?

— Da, cu un lacăt uriaș, care a fost tăiat cu cleștele.

— Pare o chestie serioasă.

Ivertssen își scarpină țepii suri din barbă.

— Mă gândesc că poate cineva a vrut să aibă o aventură. A vrut să stea pe acoperiș și să se uite ce mai e prin jur. Poate voia ceva mai deosebit, nu să-și ia rămas-bun și să sară. Ce știi eu? N-ar fi prima oară. Cred că ni-l amintim amândoi pe Mads Groenlandezul.

Suz și-l amintește bine pe Mads. Veșnic blândul și zâmbitorul Mads Groenlandezul, care, de fapt, era doar pe jumătate groenlandez. Nu fusese acolo când s-a întâmplat, dar mai apoi auzise povestea de multe ori. Era în parcare cu ceilalți, ca de obicei, și le-a zis că are o treabă. Unul l-a rugat să aducă o cola când se întoarce, și i-a zis că nu crede că ar putea să facă așa ceva. A luat-o în sus pe stradă. Băieții s-au gândit să aștepte întoarcerea lui ca să aprindă următorul joint, dar după zece minute, sau mai degrabă douăsprezece, au făcut-o. Și atunci l-au văzut căzând spre pământ. Ziceau că cel mai nasol a fost zgomotul scos când a izbit asfaltul.

— Mi-l amintesc, zice ea. Dar ce pot să zic? N-am cum să vă ajut.

Ivertssen se uită la ea lung, parcă minute întregi. Privirea aia de polițist pe stil vechi, care te face să crezi că ești conectat la un detector de minciuni uman. Apoi dă din cap.

— Ne lași puțin singuri? îi zice Ivertssen colegului.

S-ar zice că Robert a pregătit o mulțime de întrebări și o mulțime de subiecte de sporovăială cu rol educativ. Dă impresia că vrea să protesteze, dar se răzgândește și iese din cameră. Cei doi aud ușa trântindu-se în urma lui.

— E un spălăcit ciudat. Dar e bine intenționat.

LIBRIS | We know books
Ivertssen își aprinde o țigară care-l face să tușească în mâ-
necă.

— Îmi pare rău pentru fratele tău.

Ea ridică din umeri.

— Nu e deloc ușor să fii în pielea micuței Suz în momen-
tul ăsta.

— De parcă a fost vreodată.

— Tatăl tău a făcut cerere de eliberare condiționată, dar
cred că știi asta.

— Am primit o scrisoare.

— Dacă e ceva... Dacă-ți trebuie ceva, sună-mă. Sau sună-l
pe Robert. E cam păcălici, dar e un om bun.

Suz dă din cap.

— Și încă ceva...

— Da?

— Dacă te sinucizi, fă-o aici, în apartament. Golește o sti-
cluță de somnifere sau cumpără un pachet de lame. Nu sări de
pe undeva. Puștii de pe stradă au văzut destule.

2

Suz rămâne pe canapea, întrebându-se dac-ar fi cazul să-și facă un joint. S-a hotărât să nu mai fumeze dimineața, dar nu se întâmplă în fiecare zi să-ți bată poliția la ușă.

Nu, n-o să fumeze la ora asta.

Trebuie să fie hotărâtă, n-o să fumeze înainte de a termina treaba pe ziua de azi. Testul zilei. Pentru că asta face. Se testează. Ieri, pe acoperiș, a fost un test. Nici nu i-ar trece prin minte să se sinucidă. Bine, nu se știe niciodată, dar oricum, nu în momentul ăsta. Are ceva de făcut, un lucru foarte important. Cel mai important lucru din viața ei, și nu e pregătită. De asta se testează. Cu trei zile în urmă a fost acolo cu un ciocan, dar și-a dat seama repede că nu poate dovedi lacătul. Au întărit măsurile de siguranță după faza cu Mads Groenlandezul. Ieri s-a dus din nou, cu un clește baban furat de la magazinul de scule din cartier. Acum nu mai fură decât ce-i trebuie, ce-i trebuie cu adevărat și nu-și poate permite să cumpere. Cu cleștele a reușit. A urcat pe scara metalică și a deschis ușa care dădea pe acoperiș. S-a apropiat de margine, pas cu pas. S-a constrâns. Vântul era mai puternic decât se așteptase. A stat acolo pe margine, cu mâinile întinse, numărând în gând. Când a ajuns la 42, a fost cât pe ce să o măture o pală de vânt, așa că s-a dat jos.

Testul de ieri: frica.

Frică, durere, rezistență. Și hotărâre. Astea sunt calitățile pe care și le testează. Chiar dacă în cazul hotărârii nu e vorba atât de un test cât de o bătălie continuă cu impulsul de a da totul uitării, de a se droga și de a rămâne făcută ghem în fața televizorului, la emisiuni pentru copii.

Hotărâre. Ca în clipa asta, când nu trage un joint, ci continuă programul din agenda zilei. Mai întâi cântarul. Ca un boxer.

Se dezbracă și urcă pe cântarul de baie. Acul se mișcă înainte și înapoi, apoi se oprește undeva între 41 și 42 de kilograme. Suz are 19 ani, aproape 20, dar știe că arată ca un puști de doișpe. În privința înălțimii nu poate face nimic, dar trebuie să ia puțin în greutate. Într-o luptă, greutatea e foarte importantă. Mai mult decât își imaginează cei mai mulți oameni. Lui Suz i-ar plăcea să se amăgească, să-și imagineze că nu e vorba decât de tehnică și hotărâre. A crescut cu filmele la care se uita fratele ei, în care un asiatic slăbănog îl bate pe câte unul de două ori cât el, dar în același timp a crescut pe stradă, și a văzut cum bărbatul cu pumnii susținuți de o greutate mai mare e cel care rămâne de obicei în picioare. Mușchii sunt de preferat, dar e bună și grăsimea. Greutatea e greutate, iar la bătaie nu contează niciodată forma în care ești.

Singura chestie mai importantă decât greutatea e cruzimea. Brutalitatea și indiferența. Cruzimea pură e mai importantă decât greutatea, dar și pentru asta e nevoie de greutate. Cea mai crudă furnică din lume nu are cine știe ce șanse să facă ceva.

Suz a încercat să bea ulei de gătit, dar s-a ales cu o cufureală care a făcut-o să slăbească un kilogram și jumătate în 24 de ore. Și nu asta avusese de gând. Sperase să obțină cu totul altceva. Iar hârtia igienică nu e gratis. Banii ăia puteau fi dați pe mâncare. I-ar fi ajuns pentru un chebap de la turcul din colț, dar uite că s-a ales doar cu o găoază iritată.

Suz se uită la cântar. Când se apleacă înainte, acul ajunge până la 42. Dar n-are de gând să trișeze. A găsit cântarul la gunoi. E vechi și ruginit. Nu are încredere în el. Obezii îl folosesc ca să numere kilogramele date jos, dar ea luptă pentru fiecare gram în plus.

Are nevoie de un cântar nou. Unul cu afișaj digital. Țsta trebuie să fie testul zilei: să fure un cântar bun.

Suz face pipi. Se îmbracă. N-are prea multe haine. Mai tot ce are își pune pe ea când iese, ca să nu-i fie frig. Toate o fac să

pară mai mare. O împlinesc. Îi place asta. Ia liftul și coboară. Locuiește la etajul șapte, a fost născută și crescută la șase. Și-a propus să nu se mai întoarcă niciodată în cartier, dar n-a găsit alt loc în care să trăiască. Iar copiii care au crescut pe stradă au prioritate când se eliberează un apartament. Probabil că atunci a fost o inițiativă bine intenționată – câteva generații care să trăiască alături –, dar Suz consideră că nu e decât un blestem. Iobăgie. Da, ăsta era cuvântul căutat.

La capătul parcării o ia la stânga.

3

Centrul comercial abia s-a deschis. Dincolo de ușa tur-nantă e un paznic. Un grăsan cu colaci de grăsime care-i atârnă peste cureaua din nailon. Transpirația care se vede pe cămașa bleu nu pare un semn de sănătate. S-ar zice că omul încearcă să scape de ceva de pe talpă, o fi călcat în vreo gumă. Nu reprezintă o problemă. Dacă nu îi iese în cale cu brațele întinse, ca un portar de fotbal, Suz poate să alerge oricând mai repede decât el.

E aproape pustiu. Două femei cu vâl trag cărucioare după ele, iar câțiva nebuni din cartier au venit să citească ziarele gratuite ori să bea cafea la cafeneaua cu palmieri din plastic.

Următorul paznic e la numai cinci metri de magazin. E în formă și aproape la fel de înalt ca celălalt, numai că n-are niciun gram de grăsime în plus. Genul care ia steroizi acum, fiindcă e mult mai greu s-o faci după ce ai intrat la academia de poliție. Chiar dacă are nevoie de un cântar cu afișaj digital și nu regretă că a luat decizia de a-l fura, regretă că a făcut din asta testul zilei. Acum e obligată s-o facă azi, în clipa asta, când e foarte greu. Nu se poate întoarce, nu poate amâna. E una dintre reguli. I-ar fi mai ușor când centrul comercial e plin de lume. Atunci paznicii ar fi ocupați cu supravegherea drogaților și a copiilor de imigranți gălăgioși. Vânzătorii ar fi ocupați cu ambalatul lucrurilor, cu vânzarea vazelor și cuțitelor de bucătărie. Acum are o problemă serioasă. Dar poate că și de asta e un test. Un test de păstrare a calmului și a hotărârii. Ar putea fi prinsă, dar nu poate să renunțe și să se care.

Suz încearcă să-și țină spatele drept. Nu și-a tras gluga pe cap.

Intră în magazin. La casă sunt două vânzătoare. Niște frumușele cu câțiva ani mai mari ca ea. Vorbesc, iar una tot freacă telefonul mobil. Nu par s-o bage în seamă. Probabil că e ora lor favorită, imediat după deschidere, dar înainte să le deranjeze clienții. Acum vorbesc despre iubiți și haine și alte chestii pe care le discută fetele. Așa presupune Suz.

Se uită după camere de luat vederi. În zilele noastre sunt în toate magazinele. Chiar și în cele mai prăpădite chioșcuri sunt camere. Le-au pus pakistanezii, dacă nu pentru altceva, măcar ca să-și împiedice verișorii să fure revistele porno. Dar există întotdeauna puncte moarte. Suz știe bine ce caută, a văzut deja prima cameră, chiar lângă intrare. Face o tură prin magazin. Se străduiește să meargă încet, nu ca o rachetă cu infraroșii ori ca o fată care nu vrea decât să înhațe ce-i pică în mână și s-o șteargă. Ajunge la raftul cu cântare, le inventariază rapid și îl alege pe cel mai scump. Trebuie să fie cel mai bun. Îl pune sub braț, trece pe lângă oale și tigăi, apoi pe lângă pahare și blendere. Când e sigură că a ajuns într-un punct mort pentru camera de luat vederi, găsește banda magnetică de pe ambalaj care ar trebui să declanșeze alarma. Scoate rapid șișul din buzunar, bagă lama sub bandă și o smulge. Pune jos geanta sport și trage fermoarul. Nu e bine: geanta e alungită, iar cântarul e pătrățos. Se simte ca la testele pe care i le dădeau în școală când credeau că are deficit de atenție. Îndeasă și împinge. Până la urmă reușește. Fermoarul rămâne deschis vreo cinci-zece centimetri. De ce dracului și-o fi ales fututa asta de oră? De ce a trebuit să facă din asta un test?

Dar a făcut-o, acum nu mai poate să regrete. Trece pe lângă vase, castroane și căni de cafea, mergând spre ieșire. Își simte pulsul în tâmple, dar încearcă să rămână calmă. Se forțează să nu alerge. Merge direct spre vânzătoare și îi prinde privirea uneia dintre ele. Suz zâmbeste, ca și cum s-ar pregăti să întrebe ceva, dar chiar înainte de a ajunge la casă își scoate mobilul din buzunar. Nu mai are de mult credit și, oricum, pe cine dracului

să sune? Totuși, vorbește, scoate un *N-am zis că ne întâlnim în față?* După care: *În regulă, atunci vin eu.* Continuă să vorbească în telefonul mut până la ieșirea din centru. Apoi merge normal până la primul colț, după care o ia la fugă.